

31. 7. 2019

Sporočilo za javnost

Nadaljevanje preprečevanja širitve onesnaženja in varnost prebivalcev s poudarkom na varovanju vira pitne vode za Obalo po nesreči vlaka pri Hrastovljah

Koordinacijska skupina, ki je takoj po nesreči vlaka pri Hrastovljah usklajevala preprečevalne ukrepe za širitev onesnaženja, je imela štiri glavne naloge:

1. Vzpostavitev ustreznega monitoringa, na podlagi katerega je mogoče pravočasno preprečiti onesnaženje pitne vode.
2. Izvedbo čim bolj učinkovitih preprečevalnih ukrepov na kraju nesreče, da bi zmanjšani vpliva na okolje in pitno vodo.
3. Preučitev možnih načinov za odstranitev kerozina, ki je iztekel v okolje in ga ni bilo mogoče odstraniti z ukrepi na kraju izrednega dogodka.
4. Iskanje nadomestnih virov pitne vode, ki bi lahko v primeru onesnaženja vodnega vira Rižanskega vodovoda zagotovili nemoteno oskrbo vseh obalnih občin s pitno vodo.

Skupno so sestavljali predstavniki Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO), Slovenske železnice, Direkcija Republike Slovenije za vode, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Geološki zavod Slovenije, Inštitut za raziskovanje krasa, Rižanski vodovod Koper, Petrol d. o. o., Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije, Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor ter Uprava za zaščito in reševanje.

Skupina je skrbela, da so ukrepi po nesreči vlaka dejansko zagotavljali preprečevanje širitve onesnaženja in varnost prebivalcev s poudarkom na varovanju vira pitne vode za Obalo.

Da bi zagotovili to varnost še naprej, je ARSO Slovenskim železnicam izdal dopolnilno odločbo, v kateri določa lokacijo, pogostost in način spremljanja morebitnega onesnaženja voda s kerozinom in pripravo načrtov sanacije, če bi zaznali onesnaženje.

Z dopolnilno odločbo 31. 7. 2019 je določeno :

1. Povzročitelj onesnaženja mora zagotavljati izvajanje monitoringa koncentracij mineralnih olj ter gladine podzemne vode na vrtinah R-14, R-11, P-21 in V-3/19, pri čemer se mora pogostost monitoringa prilagajati hidrološkemu stanju na lokaciji vrtin in sicer:

- 1.1 v obdobju, ko je količina padavin manjša od 10 mm/dan:
-na vrtini P-21 vsak drugi dan;

- na vrtini R-11 vsak tretji dan;
- na vrtini R-14 vsakih šest dni;
- na vrtini V-3/19 vsak drugi dan ter
- najmanj enkrat dnevno spremljati koncentracijo mineralnih olj na izviru Rižane.

1.2 v roku enega dneva od padavin, višjih od 10 mm/dan, se mora do stabilizacije gladine vrtine:
- enkrat dnevno spremljati gladino vode in koncentracije mineralnih olj na vrtinah P-21, R-11, R-14 in V-3/19

- najmanj enkrat dnevno spremljati koncentracijo mineralnih olj na izviru Rižane;

1.3 v primeru, ko struga Hrastovljskega potoka ni suha, se mora potok organoleptično opazovati enkrat dnevno.

1.4 Povzročitelj mora v primeru zaznanih koncentracij kerozina ali ob bistveno spremenjeni hidrološki situaciji pogostost izvajanja monitoringa prilagoditi v soglasju z Agencijo RS za okolje.

1.5. Povzročitelj mora vse rezultate monitoringa isti dan, ko jih pridobi, takoj posredovati Agenciji RS za okolje in podjetju Rižanski vodovod Koper d.o.o. – s.r.l., v primeru zaznanih koncentracij kerozina pa tudi Upravi RS za zaščito in reševanje ter Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje.

1.6 Povzročitelj mora poročilo o izvedenem monitoringu, ki ga mora izvajati v skladu s to točko izreka v obdobju do 30. 9. 2019 predložiti Agenciji RS za okolje v potrditev v roku 20 dni po preteku tega obdobja. Nadaljnja poročila o izvedenem monitoringu mora povzročitelj Agenciji RS za okolje v potrditev predložiti v naslednjih rokih: 31. 3. 2020, 30. 9. 2020 in 31. 3. 2021.

1.7 Pogostost izvajanja monitoringa se po 30. 9. 2019 v soglasju z Agencijo RS za okolje prilagaja glede na predloženi načrt izvajanja monitoringa s strani povzročitelja. Povzročitelj mora načrt izvajanja monitoringa v obdobju od 30. 9. 2019 dalje, predložiti Agenciji RS za okolje v potrditev do 2. 9. 2019.

2. Povzročitelj mora zagotoviti ukrepe za omejitev širjenja in obvladovanja oblaka kerozina z izvedbo novih vrtin, in sicer mora:

- 2.1 Izvesti georadarske meritve z namenom, da se locira oblak kerozina;
- 2.2 Izvesti pregled vrtin s karotažnimi meritvami;
- 2.3 Po končanih vrtalnih delih opraviti čiščenje (aktivacijo) vrtine ter črpalni preizkus;
- 2.4 Zaceviti vrtino s filtrskimi cevmi in vanjo ob ugotovitvi prisotnosti kerozina, v primerni koncentraciji za sanacijo, vgraditi potopno črpalko, za potrebe črpanja onesnažene vode s kerozinom;
- 2.5 Zagotoviti zadrževalni bazen, za potrebe črpanja vode iz vrtine, zaradi zagotavljanja analiz te črpane vode, s katero se bo potrdila ustreznost za odvajanje v okolje.
- 2.6 Predložiti program rabe vrtine V-3/19.

3. Povzročitelj mora pred pojavom onesnaženosti podzemne vode s kerozinom pripraviti in v potrditev Agenciji za okolje posredovati v roku 30 dni od vročitve te odločbe:

- načrt priprave vrtin R-11 in R-14 za odstranjevanje kerozina, s predhodno izvedbo

karotažnih meritev in

- načrt priprave vrtine za odstranjevanje kerozina na vrtini V-3/19.

4. Povzročitelj mora ob upoštevanju načrtov iz točke 3. pripraviti načrt sanacije za območje onesnaženja in za primer širjenja oblaka onesnaženja ter ga v potrditev Agenciji RS za okolje posredovati v roku 30 dni od vročitve te odločbe. Načrt sanacije mora vključevati:

- načrt izvedbe črpanja iz vrtin R-11, R-14 in V-3/19 v primeru pojava prisotnosti onesnaženosti podzemne vode s kerozinom ter
- načrt odvajanja in čiščenja izčrpane vode s predvideno izvedbo izpusta v okolje.

5. Povzročitelj mora v primeru onesnažene vode s kerozinom na vodotoku Rižane in ostalih površinskih vodah v zaledju izvira Rižane obvestiti Upravo za zaščito in reševanje, Center za obveščanje, hkrati mora povzročitelj obvestiti Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Nacionalni inštitut za javno zdravje in Ribiško družino Koper.